

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

**RAZVALITE OVAJ HRAM
I JA ĆU GA
U TRI DANA PODIĆI**

8 / 2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XVI. (2021.), Broj 8 (474),
TREĆA KORIZMENA NEDJELJA
7. ožujka 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
 policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
 pomoćnik policijskoga kapelana
 tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici preuzeta s
<https://reformedwiki.com>

OŽUJAK

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

- Pon. 8. Ivan od Boga; Ivša; Boško
- Uto. 9. Franciska Rimska; Franjka
- Sri. 10. Emil, Makarije; Kajo, Simplicije
- Čet. 11. Firmin; Tvrtko; Kandid
- Pet. 12. Teofan; Bernard; Maksimilijan
- Sub. 13. Patricija; Sabina; Ratka

MEDITACIJA *Kako do Isusa?*

3

SLUŽBA RIJEČI TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

UVOD U ČITANJA *Protiv bogova*

4

ČITANJA *Razvalite ovaj hram i ja će ga u tri dana podići*

6

HOMILIJA *Sve je na prodaju*

8

KATEHEZA *Godina svetog Josipa*

10

Križni put

13

Mali vjeronaučni leksikon

14

UZ SPOMENDAN

Kardinal Franjo Kuhariće

15

NAŠI POKOJNI

16

Kako do Isusa?

Može biti drugačije nego što ja mislim.

Naime, ja mislim da postoje tri pristupa otajstvenom odnosu s Isusom, odnosu kroz kojega se u punini samoga života uspostavlja i pravo razumijeva („realizira“) ono što vjera Crkve isповијeda. Pristupi odnosu prepunom tajne, velim. Treba razlikovati pristup kao takav i potpunu oslonjenost vlastite egzistencije na Isusa te ih sagledati u njihovom kontekstu.

Ta tri pristupa jesu: drugi (bližnji), smrt i budućnost. Oni ovise usko jedan o drugom. Valja, međutim, radikalno ozbiljno uzeti u obzir bližnjega, smrt (dok je čovjek „živ“) i nadu u budućnost da ih se stavi u odnos s Isusom, jer u tom odnosu tek je moguće jasno i istinsko kršćanstvo. (...)

Tko pita kako se može bezuvjetno ljubiti bližnjega i svoju vlastitu egzistenciju založiti za njega, kako takva ljubav ni smrću nije poništena, može li se nadati da smrt nije kraj nego ispunjenje u apsolutnoj budućnosti, koju zovemo Bog, on tim pitanjem traži Isusa, znao to on ili ne.

Tko pod ovim trostrukim pitanjem može izdržati i ne potisnuti ta pitanja, neće mu biti teško na njih pronaći odgovor u Isusovoj povijesti, ako mu se tog Isusa ispravno navijesti. A ako on dopusti da njegovo trostruko pitanje bude odgovoren u Isusu i njegovom životu u smrti i uskrsnuću, tada će moći razumjeti i tradicionalnu kristologiju, koja se inače čini teško razumljivom, ali koja napisljetu ništa drugo i ne kaže nego da se sam Bog u Isusu pobjedonosno i nenadmašno priopćio čovjeku kao sretni odgovor na trostruko pitanje, koje čovjek ne samo slučajno postavlja nego je, mnogo više, to pitanje čovjek sam.

Karl Rahner

**KRIŽNI PUT
MUP - SJEDIŠTE
KAPELA SV. IGNACIJA
UTORAK I PETAK
10.00 SATI**

Protiv bogova

I danas postoje mnogobošci. To su oni koji iznad svega i svakoga postavljaju svoje ideje, želje, interes i planove ne respektirajući dostojanstvo čovjeka i njegova prava koja proizlaze iz njegove naravi. Po nadahnuću Duha Božjega uprisutnio je Mojsije Deset zapovijedi koje su zapravo strukture svakoga ljudskog bića, koje mnogi i danas zbog jačine strasti, nagona, nedovoljnog razmišljanja i ovozemaljskih briga ne uočavaju ili im ne pridaju važnost pa upadaju u kojekakve ovisnosti, robovanja i zločine protiv čovječnosti.

budu jasne i sigurne smjernice za opstanak i rast u čovještvu na putu slobode prema obećanoj zemlji.

Smjernice za rast u Čovječnosti

Ima onih koji kažu kako Bog ne želi da ljudi budu slobodni, jer kad bi on to htio, onda im ne bi dao Deset zapovijedi zahtjevajući da ih opslužuju. Kroz taj zahtjev, izjavljuju takvi, Bog stvara poslušnike i ovisnike jer im neopsluživanje zapovijedi donosi nemir savjesti i osjećaj krivnje, grešnosti što im zagorčuje život pa su zbog toga još više navezani na Boga. Oni koji tako misle, zagovaraju radikalni odmak od Dekaloga. I to su učinili, među ostalima, kreatori i izvršitelji raznovrsnih jezivih zločina u brojnim koncentracijskim logorima, u Dachauu, Auschwitzu, Gulazima, Golim otocima, kao i na mnogim znamenitim nepoznatim Ovčarama i u Maceljskim šumama, pa su kroz svoju novu slobodu od Dekaloga pokazali svoje »novo čovještvo«. Dobro je prisjetiti se na to budući da nam na današnju nedjelju ulomak iz biblijske Knjige Izlaska usmjerava pozornost na Deset zapovijedi koje je po Božjem nadahnuću Mojsije uprisutnio pred svoj narod da mu

Čovjeka spašava »luda« Božja ljubav

Apostol Pavao, kao onodobni vrhunski intelektualac, nije bio protiv ljudske mudrosti, premda bi se iz ulomka njegove Prve poslanice Korinćanima u prvi trenutak moglo zaključiti kako on ljudsku mudrost potpuno suprotstavlja Božjoj mudrosti. Kad se tekst, koji nam je dan za razmišljanje ove treće korizmene nedjelje, postavi u kontekst cjeline, onda se jasnije uočava kako za Pavla ne postoje dvije istine, budući da svaka prava ljudska mudrost vodi prema jednom apsolutnom izvoru mudrosti – Bogu. Pavao piše kako njegovi sunarodnjaci Židovi imaju poteškoća u prihvaćanju Isusa kao Mesije, zato što su kroz svoju povijest bili navikli na očitovanje Boga kroz veličanstvena čudesna djela oslobođanja iz egipatskog ropstva i pobjeda nad neprijateljima, pa su u takvoj predodžbi o Bogu i od njegova Mesije očekivali da će im on konačno donijeti potpunu slobodu. Takvi su se razočarali u Isusu koji je završio kao »zločinac« na križu. I

Grci su, kojima je Pavao navješćivao evanđelje, imali svoje poteškoće. Oni su, kao baštinici filozofskog teoretiziranja, očekivali od Isusa razrađeni filozofsko-religijski sustav koji bi pružao odgovore na ono o čemu su njihovi filozofi razmišljali, ali nisu do kraja domislili. Apostol je, jednima i drugima, s velikim naporom navješćivao Božju spasonosnu mudrost koja nadilazi sva ta očekivanja objavljajući se kroz »Krista raspetoga«, koji je očitovanje i potvrda Božje spasonosne, nemetljive i požrtvovne ljubavi. U tom kontekstu treba pokušati shvatiti i ono što Pavao reče: »Jer ludo Božje mudrije je od ljudi, a slabo Božje jače je od ljudi!« »Luda« Božja ljubav prema ljudima je mudrija, jača i spasonosnija od bilo koje čisto ljudske mudrosti. Ona nije izraz Božje slabosti već božanske savršenosti.

Bog i čovjek nisu predmeti trgovine

Vodstvo biblijskih Hebreja je htjelo prisvojiti Boga. Predvodnici su mu sagradili veličanstven hram kako bi u narodu budili snagu i prisustvo moći, koja je vođama trebala da bi narod lakše držali u pokornosti. Ta moć je više služila učvršćenju njihove

vlasti nego razvitku prave pobožnosti, veće slobode i punijeg procvata čovječnosti. Isusu iz Nazareta je bilo očito kako je sve postalo predmet trgovine. Novcem su se mogli kupiti: predmeti, ljudi, etička načela, ratovi i naklonost Boga. Isus se energično tome suprotstavio. To doznajemo i iz Evanđelja po Ivanu. Nazarećanin je trgovcima, prodavačima i mjenjačima novca prevrnuo stolove (štandove) koji su se nalazili u neposrednoj blizini hrama. Takav postupak izazvao je zaprepaštenje i bijes poglavito kod čuvara i predstavnika hrama. Isus im je uputio oštar prijekor: »Nosite to odavde i ne činite od kuće Oca mojega kuću trgovačku.« Iz teksta koji je dan za razmišljanje na ovu nedjelju uočljivo je kako Božji poslanik nad poslanicima u prvi plan ne stavlja raskošnu hramsku građevinu u kojoj bi Bog trebao boraviti poput zemaljskih vladara u svojim palačama, već u središte postavlja novi nerukotvorni hram u kojem će ljudi Boga častiti kroz prihvatanje prave istine o Bogu i čovjeku.

Prvo čitanje: Izl 20, 1-17

Zakon bijaše dan po Mojsiju.

Čitanje Knjige izlaska

U one dane:
Bog izgovori sve ove riječi:

»Ja sam Gospodin, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva. Nemoj imati drugih bogova uz mene.

Ne pravi sebi urezana lika ni obličja bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod zemljom. Ne klanjam im se niti im služi. Jer ja, Gospodin, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran. Kažnjavam grijeh otaca – onih koji me mrze – na djeci do trećeg i četvrtog koljena, a iskazujem milosrđe tisućama koji me ljube i vrše moje zapovijedi.

Ne uzimaj uzalud imena Gospodina, Boga svoga, jer Gospodin ne opršta onome koji uzalud izgovara ime njegovo.

Sjeti se da svetkuješ dan subotni. Šest dana radi i obavljam sav svoj posao. A sedmoga je dana subota, počinak posvećen Gospodinu, Bogu tvojemu. Tada nikakva posla nemoj raditi: ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živila tvoja, niti došljak koji se nađe unutar tvojih vrata. Ta i Gospodin je šest dana stvarao nebo, zemlju i more i sve što je u njima, a sedmoga je dana počinuo. Stoga je Gospodin blagoslovio i posvetio dan subotni.

Poštuj oca svoga i majku svoju da imadneš dug život na zemlji koju ti daje Gospodin, Bog tvoj.

Ne ubij!

Ne učini preljuba!

Ne ukradi!

Ne svjedoči lažno na bližnjega svoga!

Ne poželi kuće bližnjega svoga! Ne poželi žene bližnjega svoga; ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvoga!«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 19, 8-11

**Gospodine,
ti imaš riječi života vječnoga!**

Savršen je zakon Gospodnji,
dušu krijepli;
pouzdano je svjedočanstvo Gospodnje,
neuka uči.

Prava je naredba Gospodnja,
srce sladi;
čista je zapovijed Gospodnja,
oci prosvjetljuje.

Neokaljan strah Gospodnji,
ostaje svagda;
istiniti sudovi Gospodnji,
svi jednako pravedni.

Dragocjeniji od zlata,
zlata čistoga;
slađi od meda,
meda samotoka.

Drugo čitanje: 1Kor 1, 22-25

**Propovijedamo Krista raspetoga:
Ijudima sablazan, a pozvanicima
Božjima mudrost.**

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo!
Židovi znake ištu i Grci mudrost traže, a mi propovijedamo Krista raspetoga: Židovima sablazan, paganima ludost, pozvanima pak - i Židovima i Grcima - Krista, Božju snagu i Božju mudrost. Jer ludo Božje mudrije je od ljudi i slabo Božje jače je od ljudi.

Riječ Gospodnja

Evangelije: Iv 2, 13-25

**Razvalite ovaj hram
i ja ću ga u tri dana podići.**

Čitanje svetog Evangelija po Ivanu

Blizu bilaše židovska Pasha. Stoga Isus užide u Jeruzalem. U Hramu nađe prodavače volova, ovaca i golubova i mjenjače gdje sjede. I načini bič od užeta te ih sve istjera iz Hrama zajedno s ovcama i volovima. Mjenjačima rasu novac i stolove isprevrta, a prodavačima golubova reče: »Nosite to odavde i ne činite od kuće Oca mojega kuću trgovacku.« Prisjetiše se njegovi učenici da je pisano: Izjeda me revnost za dom tvoj.

Nato se umiješaju Židovi i upitaju ga: »Koje nam znamenje možeš pokazati da to smiješ činiti?« Odgovori im Isus: »Razvalite ovaj hram i ja ću ga u tri dana podići.« Rekoše mu nato Židovi: »Četrdeset i šest godina gradio se ovaj hram, a ti da ćeš ga u tri dana podići?« No on je govorio o hramu svoga tijela. Pošto uskrsnu od mrtvih, prisjetiše se njegovi učenici da je to htio reći te povjerovaše Pismu i besjadi koju Isus reče.

Dok je boravio u Jeruzalemu o blagdanu Pashe, mnogi povjerovaše u njegovo ime promatraljući znamenja koja je činio. No sam se Isus njima nije povjeravao jer ih je sve dobro poznavao i nije trebalo da mu tko daje svjedočanstvo o čovjeku: ta sam je dobro znao što je u čovjeku.

Riječ Gospodnja

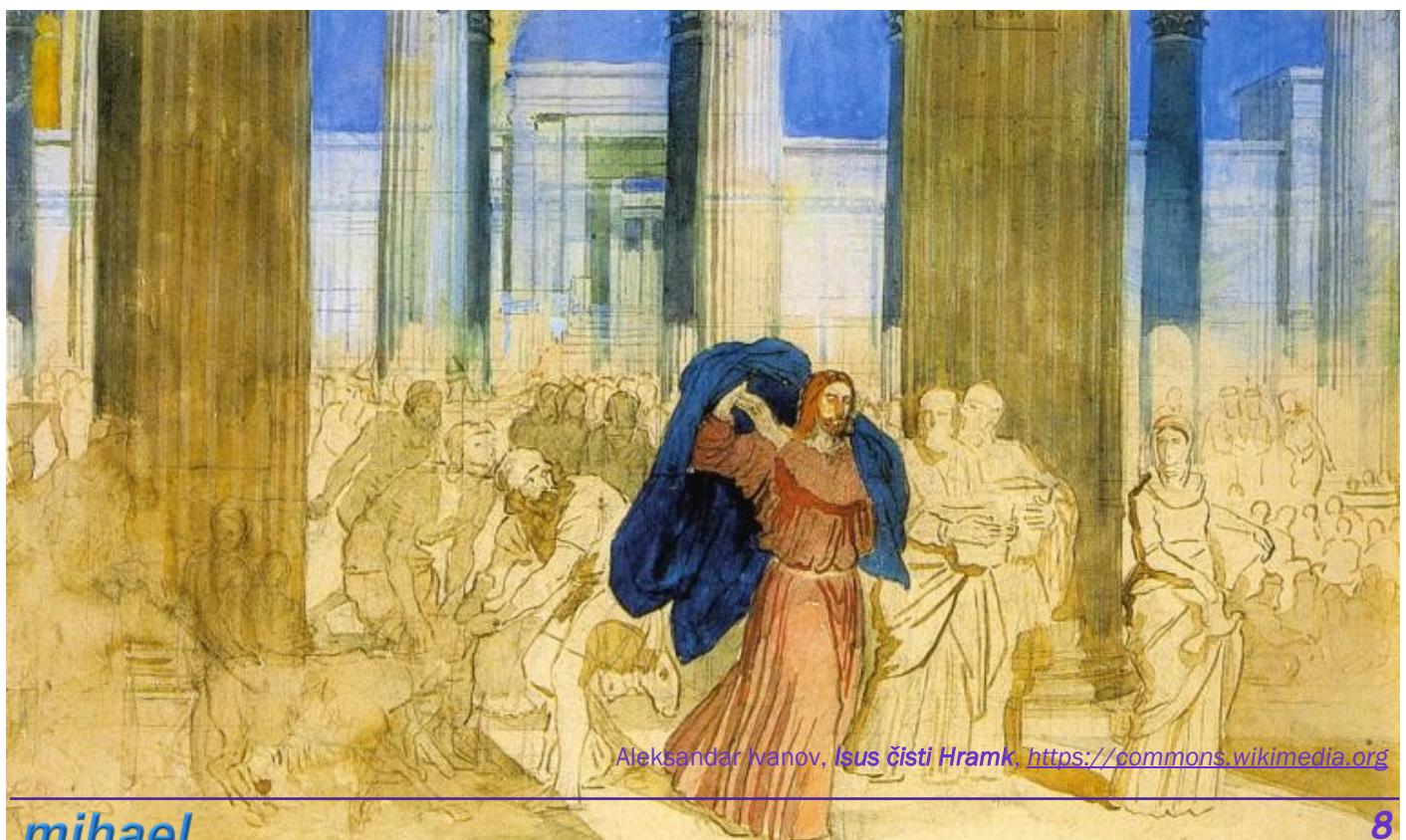
Sve je na prodaju

Budući da je čitav svijet i svaka pojedina stvar od Boga, mogli bismo na neki način sve stvari smatrati svetima.

Međutim, nisu sve jednakosti svete. Većina je namijenjena svakodnevnoj upotrebi te bismo ih mogli nazvati svakodnevnim ili svjetovnim. Među takve stvari ubraja se i tržnica sa svime što se na njoj kupuje i prodaje. No ima stvari koje su izuzete iz svakodnevne upotrebe i određene za bogoslužje. Nazivamo ih svetim ili posvećenim stvarima. Jedna od takvih

stvari bio je i hram u Jeruzalemu. Isus ga naziva "domom Oca mojega".

Današnje evanđelje želi nam kazati da svete i svjetovne stvari ne smijemo stavljati u isti koš. Tržnica je tržnica, ona je potrebna, ona služi ljudima, i zato je sama po sebi dobra. Kad su Josip i Marija prikazali Isusa u hramu, donijeli su sa sobom dva goluba koje su kupili usput na tržnici. Dok su apostoli bili još ribari, prodavalili su ulovljene ribe na kafarnaumskoj tržnici. Nigdje nije zapisano daje Isus imao išta protiv toga. Međutim, tržnici je mjesto na otvorenom trgu, a ne u svetištu. Premjesti li se u svetište, treba je odande otjerati, ako ne milom, onda silom.

Aleksandar Ivanov, *Isus čisti Hramk*, <https://commons.wikimedia.org>

Isus u Hramu

Isusova ljutnja na mjenjače i preprodavače u hramu najozbiljnija je opomena svim čuvarima svetišta da budno paze što se u tim posvećenim prostorima događa. Opomena posjetiteljima tih prostora da ne ulaze u njih iz trgovačkih ili nekih drugih svjetovnih pobuda. Opomena svim glazbenicima i drugim umjetnicima, filmskim redateljima i fotografima - da provalnike u naše crkve i preprodavače crkvenih dragocjenosti i ne spominjem.

U nastavku evanđeoskog događanja Isus je svojim sugovornicima dao na znanje da je On osobno Božji hram. Po krštenju smo i mi postali Božjim hramom. Nemojmo iz njega stvarati tržnicu.

U kojim slučajevima bi se to dogodilo?

U slučaju da u naše srce ima sloboden pristup bilo tko i bilo kada. U slučaju da se u njemu nagomilava kojekakva starudija a mi ne pokušavamo uvesti red. U slučaju da ne vodimo brigu o svom duševnom miru te nas zaglušuje buka iznutra i izvana. U slučaju da sve u nama postane predmetom cjenkanja i mešetarenja. U slučaju da stvarima oduzmemos njihovu unutarnju vrijednost te bi sve, pa i mi sami, bilo na prodaju.

U Ivanovu evanđelju, već na početku svoga javnog djelovanja, Isus izgoni trgovce iz Hrama. To je Isusov proročki nastup. Njegove riječi i čini pozivaju na promjenu.

Hram je pretvoren u tržnicu na kojoj se moglo kupiti sve što je vjernicima potrebno za žrtvovanje u Hramu pa i više od toga.

Izgonom trgovaca iz Hrama, Isus naglašava bit Hrama. On je mjesto susreta s Bogom - Očeva kuća, kako ga je zvao.

Učenicima nije sve posve jasno, ali odobravaju Isusov čin, što Ivan potvrđuje citatom iz Psalma .

Oni koji taj čin ne odobravaju traže znak po kojem smije činiti to što čini, što znači da nemaju vjere.

Isus im odgovara rečenicom: »Razvalite ovaj hram, i ja će ga u tri dana podići«.

Židovi na to odgovaraju porugom.

Isusovi učenici u početku ne shvaćaju ništa da bi tek nakon uskršnua shvatili što je Isus htio reći.

Ovom rečenicom Ivan evanđelist upućuje da cijelo Isusovo djelovanje moguće shvaćati jedino iz perspektive uskršnua.

Sveti Josip

Štovanje Svetoga Josipa

Najraniji zapisi o štovanju svetog Josipa datiraju u 800. godinu, a naziv Nutritor Domini (Gospodinov hranitelj) pojavljuje se u 9. stoljeću, i širi se do 14. stoljeća. [

Toma Akvinski raspravljao je o nužnosti prisutnosti svetog Josipa u planu Utjelovljenja jer da se Marija nije vjenčala, bila bi kamenovana, a sami Isus u djetinjstvu je trebao brigu i zaštitu ljudskog oca.

U 15. stoljeću, pobožnost prema svetom Josipu širili su Bernardin Sijenski , Pierre d'Ailly i Jean Gerson. Gerson je napisao raspravu i držao propovijedi o svetom Josipu na koncilu u Konstanzi. Godine 1889. papa Lav XIII. Izdao je encikliku Quamquam Pluries u kojoj je pozvao katolike da se mole svetom Josipu kao zaštitniku Crkve s obzirom na izazove s kojima se Crkva suočava.

Jozefologija , teološki studij svetog Josipa, jedna je od najnovijih teoloških disciplina. Godine 1989. , u povodu stote obljetnice enciklike Quamquam Pluries, papa Ivan Pavao II. izdao je encikliku Redemptoris Custos (Otkupiteljev čuvar), koji je predstavio ulogu svetog Josipa u planu otkupljenja. Ranije, 1987. godine,

Ivan Pavao II. Objavio je encikliku Redemptoris Mater (Otkupiteljeva majka).]

Dijete Isus, Blažena Djevica Marija i, Josip članovi su Svete obitelji. Budući da se Josip pojavljuje samo u evanđeoskim izvješćima o rođenju i djetinjstvu, Isus je na likovnim prikazima svete obitelji prikazan kao dijete kad je s njim. Službeno štovanje Svete obitelji započeo je u 17. stoljeću François de Laval .

Godine 1962. papa Ivan XXIII. Umetnuo je ime Josip u misni kanon, neposredno nakon Blažene Djevice Marije. Godine 2013. godine papa Franj dodano je Josipovo ime uz ostale tri euharistijske molitve.

Blagdani

Dan svetog Josipa, 19. ožujka, glavni je blagdan svetog Josipa u zapadnom kršćanstvu od 10. stoljeća, a slave ga katolici, anglikanci, mnogi luterani i druge denominacije. U istočnom pravoslavlju blagdan svetog Josipa slavi se na prvu nedjelju nakon blagdana Kristova rođenja. U rimokatoličkoj crkvi blagdan sv. Josipa (19. ožujka) je svetkovina i prenosi se na drugi datum ako pada u nedjelju ili u Veliki tjedan.

Godine 1870., papa Pio IX. Proglasio je Josipa zaštitnikom Katoličke crkve i ustanovio još jedan blagdan, svetkovinu s osminom , koji će se održati u njegovu čast u srijedu, drugog tjedna nakon Uskrsa.

Blagdan je 1955. zamijenjen u Općem rimskom kalendaru pape Pija XII. blagdanom "Svetog Josipa radnika", koji se slavi 1. svibnja. Ovaj se datum poklapa sa svjetovnim Međunarodnim praznikom rada koji promiču radnički pokreti od 1890-ih, a odražava Josipov status zaštitnika radnika. Katolička i druga kršćanska učenja i tradicija o Josipu i Svetoj obitelji ili u vezi s njim često naglašavaju njegovu strpljivost, ustrajnost, hrabrost i naporan rad. Blagdan svetog Josipa radnika (1. svibnja) izborni je spomen, pa se izostavlja ako pada u nedjelju ili neku svetkovinu (primjerice Uzašašće ili je u Uskrsnoj osmini), osim ako je sveti Josip Radnik zaštitnik crkve, biskupije, mjesta ili ustanove.

Odlukom Hrvatskog sabora iz 1687. godine sveti Josip proglašen je zaštitnikom Lijepe Naše.

Običaji

Uz blagdan svetog Josipa diljem svijeta rašireni su brojni običaji. Tako neki kršćani na dan svetog Josipa idu na misu u crvenoj odjeći, noseći suhe grančice boba koje bagosliviljaju i i sastavljaju na kućne oltare posvećene sv Josipa.

Na Siciliji, gdje Svetog Josipa mnogi smatraju svojim zaštitnikom, te u mnogim talijansko-američkim zajednicama zahvaljuju svetom Josipu za sprječavanje gladi na Siciliji u srednjem vijeku. Prema

legendi, u to je vrijeme bila jaka suša i ljudi su se molili svom svecu zaštitniku da im donese kišu. Obećali su da će, ako Bog usliši njihove molitve Josipovim zagovorom, pripremiti veliku proslavu u njegovu čast. Kiša je došla, a stanovnici Sicilije priredili su veliku sveca zaštitnika. Bob koji je spasio stanovništvo od gladi tradicionalni je ures Svetog Josipa. Davanje hrane potrebitima običaj je uz blagdan svetog Josipa. U nekim je zajednicama običaj je na Dan svetog Josipa nositi crvenu odjeću i jesti napuljsko pecivo poznato kao zeppola, kojega je smislio, godine 1840., napuljski pekar Pasquale Pinataura u Napoliju. Maccu di San Giuseppe tradicionalno je sicilijansko jelo koje se sastoji od raznih sastojaka i maccua koji se priprema na blagdan svetog Josipa. Maccu je varivo poznato još u antičkim vremenima, a priprema se s bobom kao glavnim sastojkom.

Na tipični oltar za Svetog Josipa ljudi postavljaju cvijeće, limete, svijeće, vino, bob, posebno pripremljene kolače, kruh, kolačiće, druga bezmesna jela i zeppole. Tradicionalno se poslužuju namirnice koje sadrže krušne mrvice koje simboliziraju piljevinu jer je Josip bio stolar. Budući da se gozba događa u korizmi, tradicionalno na slavljeničkom stolu nije smjelo biti meso. Oltar obično ima tri sloja, koji predstavljaju Trojstvo. <https://www.catholic.org>

Hrvatski običaji

Blagdan svetog Josipa, u kajkavskim krajevima poznat je pod nazivom Jožefovo.

Sveti Josip bio je omiljen svetac naših predaka. Utjecalo mu se u mnogim nevoljama, a najviše mu se molilo za blaženu i svetu smrt. Na Jožefovo se nije smjelo raditi ništa drugo osim hraniti domaće životinje, a obavezno se odlazilo na sv. misu i na pobožnost križnog puta. Sveta misa toga bi dana započela pjesmom: Pomoć svoju ti ne skrati, kad te bijednik stane zvati, Josipe usliši nas!

Iako se blagdan svetog Josipa obično proslavlja tijekom korizme, kada se obično suzdržavalo od mesnih jela i pića, toga se dana ipak nastojalo bolje jesti i popiti čašu vina.

U čast svetog Josipa izricala se sljedeća napisnica:

*Sveti Jožef, stari mužek,
velku sedu bradu ma,
z glavom drma, z nogom drma,
v ruka drži Jezuša! (<https://varazdinske-vijesti.hr/>)*

Pučka meteorologija tumači da sa blagdanom Svetog Josipa prestaju svi mrazovi (ukoliko ih je bilo), a sunčan dan ovog sveca nagovještava užitak u proljeću jer kako narod kaže dobro se proljeće izrana poznaje. Upravo je to bio razlog da je dan Sv. Josipa poštovan kao početak novog vegetativnog ciklusa. Ovaj svetac otvara dražesnu i uzbudljivu proljetnu sezonu jer po narodnom vjerovanju i stari kolac se nada da će postati zelen.

U mnogim krajevima naše domovine štovanje ovog sveca povezano je sa šumom, cvijećem i poljodjelskim radovima. Premda su običaji uz svetkovinu Josipova

skoro pa zaboravljeni, vrijedi ih se prisjetiti. U okolini Senja Sv. Josip je prvenstveno bio šumski svetac koji je obilazio stabla i kucanjem čekićem po njima unosio vegetaciju – pucketanje stabala. Tako je nastala izreka: Josip kuc – drvo puc. Postojale su zabrane odlazaka u šumu na taj dan jer se vjerovalo da prijeti opasnost da padne kakva grana i ozlijedi posjetitelja.

Za današnji, 19. ožujka često se veže stara lička izreka „Sveti Josip-snigom posip“ jer na taj dan Sveti Josip nerijetko donese snijeg. Danas nije takav slučaj pa se Ogulin budi na devet celzijevih stupnjeva uz vedro i sunčano vrijeme. (<https://ogportal.com/>)

U Bosni i Hercegovini, uz blagdan svetog Josipa vezan je običaj *sicanja* ili *bocanja* (tetoviranja) kojim su žene na rukama iscrtavale znak križa.

Križni put

Sva četvorica evanđelista nam prenose izvještaje o muci i smrti Isusovoj i pripovijedaju o doživljaju njegova uskrsnuća: Isus živi! Njihovo živo opisivanje Isusovog puta na Golgotu pozivalo je već ranokršćanske zajednice da prodube tajnu muke i uskrsnuća Isusova i da na taj put pođu, u vjeri, zajedno s Isusom. U vrijeme mučeništva mnogi su kršćani taj put bolno osjećali na svome tijelu - Isusov križni put je davao smisao vlastitim patnjama (usp. Mk 8,34-38). Kasnije kad je kršćanstvo postalo državna religija, pobožni hodočasnici i hodočasnice (Egeria, hodočasnik iz Piacennze, Helena) posjećivali su, u vjerničkom sjećanju, mjesta Isusovog trpljenja u Jeruzalemu.

Naši križni putovi sa svojih 14 postaja, kako ih se nalazi u crkvama ili raznim „Golgotama“ na otvorenom, uglavnom su nastali iz običaja hodočasnika u 15. st. da idu putem kojim je Isus išao u Jeruzalemu. Pri tome se išlo raznim putovima i na raznim postajama se razmišljalo o muci Isusovoj. Ova pobožnost je, u narodu, bila vrlo oblubljena.

Broj postaja mijenjao se kroz povijest, od sedam do tridesetak. Ustalio se broj četrnaest. Taj broj postaja u crkvama ima svoj korijen u biblijskom pripovijedanju muke, ali ne baš sve postaje. Neke su nastale u kasnijoj pobožnosti. Uzalud bi se tražio, u evanđeljima, trostruki pad Isusov pod križem (u srednjem vijeku se neko vrijeme govorilo o čak 7 padova). Lik Veronike je nastao iz jedne poslije biblijske legende iz 6. stoljeća. Njeno ime dolazi od latinskog „vera icona“ = prava slika. Pripovijest opisuje da je na rupcu kojega je Veronika pružila Isusu ostala, krvlju

otisnuta, prava slika Isusova. I susret Isusa i njegove majke (4. postaja) nema utemeljenja, iako je Marija sigurno stajala pod križem Isusovim (Iv 19,25 sl).

Daljnje pripovijedanje i kićenje biblijskog pripovijedanja muke svjedoči da je, uvijek iznova, Isusov put patnje shvaćan i prebacivan u život ljudi. Vlastita patnja, bijeda, nevolja, doživljaji s nemoći, bolesti i smrti ogledaju se u postajama križnog puta. Pa i ženski pogled, majčinska samilosna ljubav Božja, u liku Isusove majke, njena patnja na putu, stavlja se u središte pažnje. Uvijek se išlo za životvornim posadašnjenjem riječi Božje i ponovnim prepričavanjem poruke u konkretnim situacijama ljudi, s njihovim vlastitim patnjama, nevoljama i brigama. Meditirati istovremeno Isusov put i vlastitu patnju, vlastitu nevolju donijeti u dijalog, daje utjehu i snagu i tako dopušta ljudima dublji ulazak u poruku kršćanske vjere.

Tumačenje zašto 14 postaja nalazimo već u 4. stoljeću kod crkvenog oca Augustina. On podsjeća na to da je Isus umro 14. nisana (tako se zvao židovski mjesec). Crkveni otac tumači ovaj datum upućujući na polovicu mjeseca mijene „kao prijelaz iz jednoga u drugi život“ (pasha) i kao „promjena iz vanjskog k unutarnjem“ kao što se to lijepo vidi kroz mjesecne faze između rasta i smanjivanja.

Broj 14 tvori dva puta sedam. Sedam je sveti broj koji povezuje Božju puninu (3 - Trojstvo) i svijet (4 - četiri strane svijeta). Poznamo taj broj iz sedmodnevног ritma stvaranja (Post 1.) i poznamo ga iz tradicije sedam darova Duha Svetoga kao i sedam svetih sakramenata. Nije na odmet spomenuti da broj 14 susrećemo u broju od 14 zaštitnika u nevolji i 14 anđela čuvara.

Prema: Gottes Volk - 3/2010

Mali vjeronaučni leksikon

Kongres

Kongres, latinski *congressum, sastanak*; u kršćanstvu skup studijskog ili manifestacijskog značenja. Po razini okupljanja kongresi mogu biti međunarodni, nacionalni i pokrajinski. U Klavatoličkoj crkvi održavaju se euharistijski, mariološki, marijanski, euharistijski i drugi kongresi.

Konkatedrala

Konkatedrala, latinski *concathedralis, sustolnica*; glavna biskupska crkva u nekom gradu u kojoj biskup ordinarij stalno ne boravi.

Konklave

Konklave, latinski *conclave, soba koja se može zaključati*; izdvojene prostorije u koje se, za izbora novoga pape, povlače kardinali. Svaki kardinal imaj malu ćeliju i ured gdje boravi izdvojen od vanjskog svijeta. Zasjedanja se održavaju jutrom i večerom u Sikstinskoj kapeli dok bijeli dim iz dimnjaka ne najavi da je papa izabran.

Kardinali okupljeni radi biranja novog pape. Takav oblik izbora ustanovljen je na Drugome lyonskom koncilu 1274. Održavao se na Kvirinalu, a od 1870. u Vatikanu. Počinje deseti dan nakon papine smrti. Kardinali glasuju dok jedan od kardinala ne dobije dvije trećine glasova, a od 1950. godine dvije trećine plus jedan glas

Kardinal Franjo Kuhariće

11. ožujka

Kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački i metropolit, rođen je 15. travnja 1919. u Pribiću.

Za prezbitera Zagrebačke nadbiskupije j zaredio ga je, 15. srpnja 1945. u Zagrebu, nadbiskup Alojzije Stepinac.

Prva svećenička iskustva, u "kravoj kupelji" komunističkoga bezboštva, stekao je kao kapelan u Radoboru. Župnik je bio u Rakovu Potoku, zatim u Svetom Martinu pod Okićem te u Samoboru, gdje ga je zateklo imenovanje pape Pavla VI. za pomoćnoga biskupa zagrebačkoga.

Za biskupa ga je, 3. svibnja 1964. u zagrebačkoj katedrali zaredio nadbiskup Franjo Šeper, s kojim je kasnije sudjelovao na II. vatikanskom saboru i postao njegovim nasljednikom na stolici zagrebačkih nadbiskupa. Pet godina kasnije, 20. kolovoza 1969., imenovan je apostolskim administratorom Zagrebačke nadbiskupije, a 16. lipnja 1970., nadbiskupom zagrebačkim. Za predsjednika BKJ izabran je u rujnu 1977., a otkako je 1993. osnovana Hrvatska

biskupska konferencija, bio je njezinim prvim predsjednikom te u toj službi ostao sve do odlaska u mirovinu. Na konzistoriju, 2. veljače 1983., papa Ivan Pavao II. uvrstio ga je u Kardinalski zbor te je kao kardinal bio članom Kongregacije za kler, Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, Kongregacije za biskupe, Vijeća za javne poslove Crkve i Vijeća za nevjerujuće. Umirovlijen je 5. srpnja 1997., a službu zagrebačkoga nadbiskupa, nakon uspostave Požeške i Varaždinske biskupije, svom je nasljedniku mons. Josipu Bozaniću predao 4. listopada 1997. godine.

Kardinal Kuharić ostaje u pamćenju Crkve u Hrvatskoj, cijelog hrvatskog naroda, ali i svih ljudi koji su ga poznavali, čovjek čvrsta stava utemeljenoga na Evandjelu koje mu je bilo nadahnućem za bogoljublje, domoljublje i čovjekoljublje. Blago je u Gospodinu preminuo 11. ožujka 2002. Brojni narod Božji sabran na njegovoj oproštaju i sprovodnim obredima u zagrebačkoj katedrali, na vidljiv mu je način zahvalio za življeni primjer kako se voli Crkva, hrvatski narod i svaki čovjek.

Kardinal Franjo Kuharić, *S Bogom licem u lice*,
Glas Koncila, Zagreb, 2002.

NAŠI POKOJNI

NIKOLA BIONDA,

PU karlovačka, u službi, Karlovac, 7. ožujka 1992.

ANTUN KRULJAC,

PU brodsko - posavska, Slavonski Brod, 8. ožujka 1992.

IVAN PAŠA,

PU zagrebačka, Zagreb, 8. ožujka 1995

DALIBOR HUZANIĆ,

PU osječko - baranjska, Osijek, 13. ožujka 1993.

POČIVALI U MIRU!